

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, kedd 1910. április 19.

88. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petty sorja 40 fillér.

Nagyságos-e vagy méltóságos?

A napokban tanuja voltunk egy érdekes jelenetnek. Megfigyelhettük ez ország egyik díszes méltóságát (és nem: nagyságosát) bokros teendői közepette. Az ajtón halk kopogtatás hallatszott és az energikus „lehet” engedélyre belépett félénk félszépséggel a gépiró kisasszony:

— Bocsánatot kérek méltóságos uram — kezdte el akadozva — a felhívás készen van, de a címeket nem tudom megírni, mert nem tudom melyik ur nagyságos, melyik ur méltóságos.

— Pedig ez nagyon fontos — volt a méltóságos válasza és aztán több mint félóra hosszat diktálta az egyes címek után: „nagyságos”, „méltóságos”, „nagyságos” és újra „nagyságos” és csak nagy néha: „méltóságos” . . .

Értik uraim ez életbevágó és oly rettenően fontos kiválogatást! Azok a sok nagyságos és kevés méltóságos urak mindmegannyian — tanárok voltak. Tisztas, tudós, sőt tán nagyon tudományos tanárok, de ép azért, mert egy egész életet töltöttek el tanárkodva a catedrán, rettentő sértésnek vették volna, ha a méltóságos collegájuk levelében csak úgy egyszerűen — „tanár ur” címzést olvastak volna. Bizonyára képesek lettek volna válaszukban ők is a méltóságost — letanározni vagy akár: letanarazni.

Mi szegény cimtelen és rangtalan lófutó emberek bármennyire mosolyogni szeretnénk is e gyatra emberi hiúságon, ugyancsak megtanuljuk a magunk kárán, hogy a miniszteri tanácsos „méltóságos” és az államtitkár ur, ha történetesen v. b. t. t. már „kegyelmes”. Próbálnók csak egyszer erről megfeledkezni, úgy örökre elfeküdne a mi jogos és igazságos kérelmünk — a feltámadás minden reménye nélkül — a restancia akta rengetegében.

De hát mi ezt tudjuk és ezért kint az előszobában aggodalmas kíváncsisággal kérjük a derék hivatalozólótól:

„Nagyságos-e vagy méltóságos?”

És ha már egyáltalában e dicső címkör-séget szóvá tesszük: úgy inkább szomorkodjunk, mint mosolyogjunk e nyomoruságos állapotban.

A sok fene címnek a mi szegénységünk, a mi nagy nyomoruságunk az oka.

Ez a szegény magyar állam nem tudja tisztességesen, úri módon fizetni szellemi munkáit és ad a száraz kenyér mellé rendjelet (jó: ha a díj elengedésével) és címet, rangot.

— De — fájdalom — a ranggal nem lehet se a mézáróst, se a fűszerest kifizetni s bizony a szegény „méltóságos” asszony hitele nem lesz nagyobb a „nagyságos” asszony hitelénél.

És ez aztán a cifranyomoruság! A szegény „méltóságos” kisasszony-lányaihoz nem mer közeledni a tisztas, dolgos, becsületes polgárember. Ők „méltóságos” kisasszonyok és többnyire — azok is maradnak. Még nagy szerencse ha a „méltóságos” papa halála után a nagy protekciókat megmozgatott mama kis trafikot kaphat, hol aztán a szegény „méltóságos” kisasszonykák öszülő hajjal álmodhatnak a régi dicsőségekről, arról a boldog napról, a mikor a papa reggel még mint „nagyságos” ur ment el, délben azonban mint „méltóságos” ur jött haza.

Mi azt hisszük, hogy nagyon sok tisztviselő embertársunk néma óhaját hangos szóval tolmácsoljuk, midőn azt kívánjuk:

Bárcsak a „méltóságos” és „kegyelmes” címeket az állam csengő ércével beváltaná!

Ha Franciaország vagy az Egyesült Államok feje egyszerűen „elnök ur” címre hallgat, tán rálehetne venni néhány „méltóságos” és „kegyelmes” urat, hogy büszke rangjuk elvesztésének kárpótásául az államhivatalnok-collégájuk évi fizetését elfogadják.

F. A.

Megtámadott magyar halászhajók.

Tegnap este Fiume közelében, Martinschizzan valóságos csata volt, amelyet a környék horvát halászhajói folytatottak Weiss és Antag szusáki halászhajók ellen. A felüldött emberek számos revolverlövést is tettek Weissék ellen s a csatározásnak csak a fiumei révhitváltól kiküldött Vontató nevű gőzös és a szusáki csendőrség megjelenése vetett véget. A vakmerő támadásról a következő részletes tudósítást adjuk:

A halászhajó törvény minden tengerparti lakósnak megengedi, hogy a partról s a part közelében halászhassanak. Ehez még külön révhitválti engedelem sem kell, csak a barakk építést tartóznak bejelenteni a révhitváltnak. Az említett törvény alapján, mintegy két esztendővel ezelőtt Weiss és Antag, a Cunard hajóstársaság volt alkalmazottjai, mindketten szusáki lakosok, a közeli Martinschizzan halász telepet rendeztek be. A környékbeli halászhajók, akik hasonló módszert nem alkalmaztak, mikor látták, hogy a cég eredménnyel dolgozik, mindenféle módon kellemetlenkedtek Weisséknek. Különösen nyomós érv volt előttük, hogy az egyik tulajdonos, névszerint Weiss, magyar ember.

A lappangó gyűlölet aztán tegnap este óriási erővel tört ki a környék halászhajóiból. Előre megállapítva a haditervet, tegnap este nyolc óra felé a Martinschizzai tengerparton mintegy ötven horvát halász gyülekezett össze a közeli Santalucia, Costrena és Martinschizza községekből azzal az előkelt szándékkal, hogy az idegeneket agyonverik. Alig foghattak Weissék munkába, amidőn az adott jelre minden oldalról közpör indult feléjük. A támadók azonban nem elégedtek meg ezzel, hanem csónakokba szállva közeledtek a szintén csónakban dolgozó két halászhoz, akiket sűrű revolverlövésekkel támadtak meg. Weiss és Antag

természetesen nem maradtak tétlenül, hanem az óvatosságból magukkal hozott revolvereikkel viszonozták a tüzelést.

Közben evezőslapátokkal is megindult a harc a horvátok a két halász között, s az utóbbiaknak sikerült egy megtelt csónakot a tengerbe fordítani. Amíg ez a tengeren történt, addig a támadók egy kisebb része a Martinschizzai révkiindulástól pilotáját fogta körül, akit halállal fenyegettek.

Dacára ennek sikerült a fiumei révhitvált telefonon értesíteni a Martinschizzai veszedelmes támadásról, amely azonnal intézkedett, hogy a vontató gőzös a helyszínére menjen. Miközben Minach Antal lovag helyettes révkapitány a teljes gőzzel haladó Vontató gőzössel Martinschizzába ment, addig Sablich Modesto helyettes révkapitány a szusáki csendőrséget értesítette, majd személyesen is a veszedelem színhelyére sietett.

Kévéssel este 9 óra után mikor a révhitvált gőzöse és a szusáki csendőrség megérkezett a szorongatott két halász felszabadítására, a revolverharc még folyt. Alig érkeztek meg azonban a hatóság emberei, a horvát támadók azonnal szélfutottak s nyomtalanul eltűntek az éjsötétségének védelme alatt. Csak két támadót sikerült letartóztatni, névszerint Costrencich Jakobot és Jankovics Jánost akik a révkiindulástól pilotáját támadták meg. A vakmerő támadás ügyében a fiumei révhitvált és a szusáki csendőrség szigorú vizsgálatot indított.

A letartóztatott egyéneket három napi elzárásra ítélték.

UJDONSÁGOK.

— **Tengerészek mozgalma.** A fiumei tengereszkapitányok köre szombaton rendkívüli ülést tartott, amelyen az elnök bemutatta a trieszti tengerészszövetség távirati megkeresését. A szövetség ugyanis aziránt intézett kérdést, hogy a kör milyen álláspontot foglal el, ha a trieszti tengerészek illetve az osztrák Lloyd és a Dalmazia hajóstársaságok alkalmazottjai helyzetük javítása érdekében sztrájkba lépnek. A megkeresés felett élénk vita keletkezett, amelyben a megjelentek nagyobb része résztvett. Végre a kör kimondotta, hogy sztrájk esetén a sztrájkolókkal szolidaris lesz s amennyiben a trieszti sztrájk megtörésére fiumei hajót is kiarendelnének, úgy az engedelmességet megtagadják. A fiumei tengereszkapitányok köre táviratilag tudatta a határozatot a trieszti szövetséggel. Itt említjük meg, hogy a trieszti szövetség a két hajóstársaság válaszában határidejét szerda délután négy óráig meghosszabbította.

x **Színházi hírek.** A színházi iroda közli: Ma, hétfőn harmadszor kerül színre a „Tilos a csók” operett ujdonság.

Holnap, kedden, ismét drámai bemutatás. Szíre kerül a „Forradalmi nász” Sophus Michelis világhírű darabja Balla Kálmán igazgató rendezésében, Klenovics Györggyel, Takács Mariskával a főszerepekben. Az érdekes darab, mint minden próza darab, ebben az évadban csak egyszer, holnap kedden kerül előadásra.

A hét további műsora: szerdán „Az erdészleány” a címszerepben Haller Irmával, csütörtökön „Aranyvirág” a címszerepben Haller Irmával, pénteken és szombaton itt először „Csókkirály” operettjüdjonság, vasárnap délután ifjúsági előadásul itt először „Frangepán Imre” történelmi drámaüdjonság, este „Trenk báró”.

— **A cornevillei harangok.** Vasárnap este telt házat csinált a legnépszerűbb régi operette s a Fenicét jórészt olyan közönség töltötte meg, amely évtizedeken keresztül sokszor gyönyörködött már Planquette mindig üde zenéjében. Az előadás egyike volt a legjobbaknak. Haller Irma (Serpolette) és Déry Rózi (Germanie) éneke és játéka egyaránt kiváló volt. Székely Gyula Henryt pompásan énekelte. Bravurral előadott belépődalát hosszas taps fogadta, szintűgy tiszta pianóit is. Ugy látszik, hogy Székelynek a klímaváltozás okozta indispozíciója már elmúlt. Bérczi Gyula Gáspár apója komoly munkára valló szépen kidolgozott alakítás volt. Kondor Miklós mint Grenicheux, Cseh Iván pedig a bíró szerepében jeleskedett. Külön meg kell dicsérnünk Huber karmestert és vele együtt a női kórust. Ma este a „Tilos a csók” kerül színre.

— **A Hitelbank és a tengerhajózás.** A Magyar Általános Hitelbank megszerezte a Magyar Keleti Rt. részvényeinek többségét. A Hoffmann S. év V. cég, amely a társaságot megalapította és részvénybirtokával a jövőben is érdekelve marad, továbbra is el fogja látni a vezetést. A Hitelbank a Magyar Keleti tengerhajózási Rt. eddigi forgalmát fejleszteni fogja és új viszonylatok létesítését tervezi. E célból a társaság hajóját megfelelően nagyobbítani fogják, ami kereskedelmi tengerészetünk jövőjéért boldogulása szempontjából nagy jelentőséggel bír.

— **Az Atlantica közgyűlése.** Az Atlantica tengerhajózási Rt. tegnapelőtt tartotta közgyűlését algyői Kotányi Zsigmond udv. tan. alelnök elnöklésével. Napirend előtt az elnök meleg szavakkal emlékezett meg a társaság volt elnökéről, gróf Serényi Béláról, aki földművelésügyi miniszterré történt kinevezése következtében a társaság alelnöki tisztségéről lemondott. A közgyűlés érdemeit jegyzőkönyvileg örökítette meg.

Ezután Pollacsek Jenő vezérigazgató terjesztette elő az 1909. üzleti évről szóló jelentést, melynek alapján a közgyűlés elfogadta a javaslatot, hogy az értéksökkenési tartalék-alapra fordított 318.000 korona, az iroda leltárértékéből 9000 korona és az alapítási költségek teljes hátralékos összegének 73.179 korona 84 fillérnek lerása után tiszta nyereségként mutakozó 329.161 korona 84 fillér a közetkezőképpen használtassék fel: a tartalék-alapnak 5% juttatandó 15.514 korona 94 fillér, a részvényesek 5%-os osztaléka 200.000 korona, igazgatósági jutalék 9478 korona 40 fillér, a részvényesek további 1%-os osztaléka 40.000 korona és új számlára 12.842 korona 10 fillér kerül. Eszerint az Atlantica bőséges leírások után a lefolyt üzletévre hét százalékos osztalékokot fizet a részvényeseknek.

A közgyűlés elismerését nyilvánította Pollacsek Jenő vezérigazgatónak, mint akinek szak tudása és fáradhatatlan munkaereje főtenyezője volt a sikeres multnak és elsőrendű biztosítéka a társaság jövő fejlődésének.

Jelentette a közgyűlésnek az igazgatóság, hogy a társaság részvényeinek tőzsdei lajstromozása és jegyzése tekintetében a lépések megtétettek és a napokban piacra kerülnek.

A közgyűlés a társaság volt igazgatóságát: Kotányi Zsigmond udv. tanácsos, dr. Landesberger Gyula, Pollacsek Jenő, dr. Petschek J., Korner Gusztáv és Engel Pál személyében három évre újból megválasztotta, azonkívül beválasztattak még új tagokul: gróf Batthyány István és Kohner Jenő. A felügyelő bizottságba megválasztották: dr. Lers Vilmost (elnök), Dóczy Ignácot és Robitschek Henriket.

— **Mici keringő.** A zeneirodalomba újabban ismét egy új zeneszerző vonult be, a kit eddig a művészet terén nem ismertek. Haverda Mariskáról a szabadkai nagy bünper szereplőjéről van szó, aki most a zene muzsájának követőjévé szegődött. Az érdekes asz-

szony ugyanis, aki szabadságától hosszabb ideig meg volt fosztva, a szabadkai komor törvényszéki palotában, egy valcert komponált. A tulságosan temperamentumos „szőke Mariska” ugyanis még kényelmetlen tartózkodási helyén sem tudott nyugodni s míg társai majdnem kétségbeestek, addig ő unalmában zeneszerzőnek csapott fel. Keringőt szerzett, amelyet nevével Mici keringőnek nevezett el. A tagadhatatlanul művészi értékkel bíró keringőt aztán szabadságának visszanyerése után kiadta. A keringő most jelent meg egyik budapesti zeneműcég kiadásában. Az izléses kiállítású munka címlapján a szerző jól sikerült arcképe látható. Haverda Mariska azonban első zeneszerzeményén nem akar nyereszkeskedni, hanem a tiszta jövedelmet jótékony célra fogja fordítani. Azt hisszük, hogy a Mici keringő akkor is sikert fog aratni, ha az érdekes szerző nem személyétől el is tekintünk.

— **A Tisztviselő Egyesület évi jelentése.** A Tengerparti Állami tisztviselők egyesülete most bocsátotta ki a mult évre vonatkozó jelentését. A Nádory István egyesületi titkár által készített jelentés szerint az egyesületnek már kétszázhatvanhat tagja van. A pénztári jelentés szerint az egyesület a mult évet 851 korona 14 fillér pénztárkészlettel, mint egyenleggel zárta le s idei költségelőirányzata a 7121 korona 14 fillér bevétellel szemben 6461 korona kiadást tüntet fel.

— **Egy öngyilkosság epilógusa.** Olvasóink bizonyára még emlékeznek Mayer Jenő fiúmei postatiszt öngyilkosságára, aki 1908. március tizenkettedikén nagy feltűnést keltett körülmények között agyonlőtte magát. A szerencsétlen fiatal ember ugyanis barátai előtt gyakran panaszkodott felebbvalóinak üldözése és kellemetlenkedése miatt, majd amikor nővére temetése alkalmából kért három napos szabadságát sem kapta meg, végső elkeseredésében öngyilkos lett. A halálba üldözött fiatal postatisztet szülei Zalamegyében temették el, majd a temetés után nyíltan azzal vádolták a postaigazgatóságot és az időközben elhalt Busch fiúmei postafőnököt, hogy szakadatlan kellemetlenkedésük és üldözésük érlelte meg gyermekükben a kétségbeesett tettet. A postaigazgatóság viszont rágalmozásért és más egyéb kifakadásokért indított bünpert a szülők ellen. A bünperben számos tanut hallgattak ki, akik közül többen határozottan igazolták, hogy az öngyilkos postatiszt előttük gyakran panaszkodott üldözésről és felebbvalóinak szekaturáiról. A hosszadalmas büntető perben a budapesti Alkotmány utcai törvényszék május tizenkilencedikén tartja meg a főtárgyalást, amelyre Fiuméből mintegy tizenöt tanut idéztek be. A bünper befejezése után kerül tárgyalásra az a polgári per, amelyet a szülők indítottak a postakincstár ellen kártérítésért.

— **Az abbaziai Szegő szanatoriumba** az elmúlt napokban a következők érkeztek: Bihari Benő dr. ügyvéd nejével Dárdáról, Csihal Alfréd államtisztviselő Budapestről, Dévai Mór dr. fizikus nejével Budapestről, Dán Károly kereskedő Budapestről, Laufer József mérnök nejével Budapestről, Riess Albertina magánzónó Zagugróról, Dankó Adorjáné intéző neje Bődönhátról, Gröber Leone magánzónó Bődönhátról, Suda János mérnök nevelőnéjével Erzsébetfalváról, Campbell—Müller Lucy egyzónó gyermekével és ennek nevelőnéjével Bécsből, Wix Pál magánzónó Bécsből, Bódiz Zoltán jogász Kiskunhalasról, Dapsy Babette magánzónó Miskolcraól, Szombathy Julia tisztviselőné Miskolcraól, Gallus Ilus dr.-né jegyzőné Sopronból, Manning M. dr. magánzónó leányával Sopronból, Nagy Elemér tanár nejével.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi részben pedig a mai napon a következő hajók érkeztek: „Silezia” magyar gőzös Calcuttaból 14000 zsák lennaggal, 500 bál paprikával, 3000 zsák mirabolanoval, 900 bál jutával és 90 bál bórrel. „Szapáry” magyar gőzös Marseilleből 8200 láda narancscsal, 900

zsák kénnel és 700 zsák raphiával. „Brittania” olasz gőzös Velencéből üresen. „Tonci” osztrák gőzös Sebenicéből 100 tonna kőszénnel. „Sulley” angol gőzös Tampából 3300 tonna foszfáttal.

— **Halálozás.** A helybeli magy. kir. tengerészeti akadémia növendéke, Böhm Frigyes, Böhm Péter miniszteri tanácsos fia, hosszabb szenvedés után e hó 14-én Csillaghegyen szülői házában meghalt.

A reményteljes ifju elhunyt nem csak ritka gyöngédséggel rajtacsüngő szüleit és testvéreit borította mélységes gyászba, hanem igaz bensőséges részvétet váltott ki tanárai és tanulótársaiiban is valamint mindazokban, kiknek alkalmuk volt az elhunytal érintkezni és valósággal elbájoló ritka finomlelkűségét, megnyerő kedves modorát és kiváló intelligenciáját megismerni.

A tengerészeti akadémia gyásza jelétül kitűzte a fekete lobogót és a szülőkhöz részvétlevelét intézett.

— **A déli vasut abbaziai ingatlanai.** A hálókocsi társaság a déli vasut abbaziai ingatlanainak megvásárlására alakult konzorcium opcióját, mely az eredeti kikötés szerint május 18-án járt volna le, május 17-éig hosszabbította meg. Minthogy a déli vaspálya társasággal megállapított opció terminusa szintén május 17-ére szól, a konzorciumnak úgy a hálókocsi társasággal mint a déli vasutal kötött opciója most már egy napon jár le.

— **Elítelt kivándorló.** A rendőrség tegnap letartóztatta Marianov István palonai bácskai vándorlót, mert testvére utlevélével akart Amerikába kivándorolni. A rendőrbíróság ma Marianovot hat napi elzárásra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Főképviselet.** Egy elsőrendű életbiztosító társaság városunkban is főképviseletet szándékozik szervezni. E képviselet által az illető képviselő nagy jövedelemre tehet szert. Ajánlatok „Főképviselet 2137” jelige alatt Blockner I. hirdetési irodájába Budapest IV. Sütő utca 6. intézendők.

— **Házinyul tenyésztés.** A Házinyul tenyésztők Országos szövetsége, Budapest (Csillaghegy) e héten tartotta közgyűlését a Köztelek gyűléstermében. Évi jelentéséből megismertük a szövetség rendkívül gazdag közgazdasági tevékenységét, amelyből csak a következőket kívánjuk kiemelni.

1. A Házinyul tenyésztő című könyvecskéjét 50.000 példányban kinyomatta s minden érdeklődőnek ingyen küldte meg s ezentul is megküldi, amivel főleg a gazdaközönséget és kisembereket kívánja a nyultenyésztéssel megismertetni. 2. Ötszáz ketreces nyultelep állított fel Csillaghegyen, ahol állandó nyulkiállítás és vásárt tart fenn a Szövetség és tagjai kifogástalan, egészséges állataiból, amivel a tenyészanyag beszerzését és értékesítését könnyíti meg és mintaszerű berendezést és állatokat mutat be. 3. A Székesfőváros Központi vásárcsarnokában állandóan friss házinyulhúst árusít kg.-ként 1.20 K-ért. Evvel a főváros élelmi piacát támogatja és a nyultermelvények értékesítését megoldotta. 4. Nyulgereznák kidolgozását elvállalja. 5. Hivatalos lapja állandóan irányítója és tanácsadója a tenyésztőknek. 6. A fővárosban és a vidéken 12 előadást tartott a házinyul tenyésztéséről. 7. A Szövetség irodája bárkinek felvilágosítással szolgál nyul tenyésztési ügyekben. 8. A Kelet és a Balkán piacát biztosítani igyekszik a kivitel céljára. 9. Mérsékelt áron ad bárkinek tenyésztő anyagot, vagy utalásoknak pedig teljesen ingyen, tehát mindenkinek módot nyújt arra, hogy ezzel a hasznos gazdasági ággal nagyobb áldozat nélkül foglalkozzék s szép mellekjavédelemre tegyen szert.

Megérdemli rossz hírét

Ez a szeszélyes hónap és minden embernek van rá oka, hogy az egészségét féltse tőle. Ezeket a veszedelmeket azonban el lehet kerülni Fay valódi sződeni ásványpasztilláinak rendszeres használatával. Így el lehet kerülni a meghűlést, a meglevőt pedig meg lehet szüntetni, azonkívül megmarad az a jóleső gondolat is, hogy a pasztillák a szervezetnek és használnak. Fay valódi sződeni pasztillája 1 korona 25 fillérért minden idevágó üzletben kapható.

Főképviselet Magyarország-Ausztria részére W. Th. Güntzert cs. és kir. udvari szállító Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

— A Cunard társaság évi jelentése. A Cunard Steamship Company, amely tudvalevőleg a Fiume—Newyork közti hajójáratot is fenntartja, most adta ki az 1909-ik évi jelentését. A jelentés szerint az 1908. évre előirányzott veszteség- és nyereségszámlából fennmaradt 3585 font sterlinggel együtt 664.002 font sterlinget (15.464.48) koronát tesz ki. A jövedelmi adók és kamatok levonása után, a hajók és kikötőhelyek építésére és renoválására 376.433 fontot (8.314.192) koronát fordítanak. Biztosítások és egyéb járandóságok és költségek fordítandó összegek összesen 153.586 fontot, (3.686.064) koronát tesznek ki így a tartalék alaphoz 80 ezer font sterlinget (1.920.000 koronát) csatoltak. Ami bennünket e jelentésben leginkább érdekel, az a személyszállítási forgalomról szóló pont. Eszerint az 1909-iki évi forgalom jóval felülmulta az előző évit, amelyben az Amerikába való kivándorlás jelentősen emelkedett. Mivel azonban a visszavándorlás — természetesen — majdnem oly arányban csökkent, a Cunard társaság osztalékot az idén sem fizet. Kiemeljük a jelentésből még azt is, hogy a Lusitania és Mauretania hajók továbbra is nagy kedveltségnek örvendenek a kivándorlók körében. A Cunard társaság egyébként most épített egy 18.000 tonnás új hajót a Franconiét, amelyet az Egyesült Államok és a Földközi tenger közti forgalomra szántak.

— A vitás nyereség. Loibelsberger az osztály sorsjegyek fiumei főeljárásítója, 1907 november havában A. Ö. szekszárdi törvényszéki bírónak két darab sorsjegyet küldött. A bírő a sorsjegyeket K. L. barátjának adta át, aki a sorsjegyek vételárát A. Ö.-nek meg is fizette. A. Ö. azonban a sorsjegyek árát nem küldötte meg a főeljárásítónak. Az 1907 november hó 21-ik napján megtartott huzáson a sorsjegyre 3000 korona nyereség esett, de a főeljárásító megtagadta ennek az összegnek a kifizetését. Erre K. L. a 3000 korona erejéig pört indított az osztály sorsjegyek igazgatósága ellen. A budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék helyi is adott fölperes keresetének és ítéletét azzal okolta meg, hogy az osztály sorsjegye bemutatásra szóló papír. Ennek következtében a sorsjegyre kibocsátója nem tagadhatja meg a bemutatónak a nyereség kifizetését, kivéve ha a bemutató roszhiszeműleg szerezte a sorsjegyet. A budapesti királyi ítéletábra és a kir. Kuria — amint a „Kereskedelmi Jog“ írja — ezt az ítéletet helyben hagyta.

Távirat ◀ Telefon

Minisztertanács.

BUDAPEST, ápr. 18. A miniszterelnöki palotában Héderváry elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a Bécsbe utazott Lukács László kivételével valamennyi miniszter részt vett. A minisztertanács a választások kiírásával és a királynak teendő előterjesztésekkel foglalkozott Khuen gróf miniszterelnök szerdán Bécsbe utazik, hogy a királynál kihallgatáson jelenjen meg.

Tisza körmendi agitációs utja.

KÖRMEND, ápr. 18. Tisza István gróf tegnap Körmendre érkezett Kozma Andor, a kiváló író és képviselőjelölt támogatására. A bevonuláskor Tiszát itt is néhány „abcug“ kiáltással fogadták, azonban minden különösebb esemény nélkül történt meg a hercegi kastélyba való megérkezése. A kastélynál a szomszédos községekből nagy néptömeg várta Tiszát, akit lelkes óvációkban részesítettek. Beszédében ugyanazon eszmékkel foglalkozott, amelyeket Sopronban hangoztatott, Ezután Kozma Andor mondotta el programbeszédét.

Kálmán államtitkár

programbeszéd.

ESZTERGOM, ápr. 18. Kálmán Gusztáv kereskedelmi államtitkár tegnap tartotta meg programbeszédét munkapárti programmal. Az államtitkár beszédében a politikától tartózkodott és inkább közgazdasági kérdéseket fejtegetett.

Barabás aradi programbeszéd.

ARAD, ápr. 18. Barabás Béla tegnap mondotta el Aradon programbeszédét. Beszédét azonban a jelenlevő szocialisták az általános választói jogra vonatkozó közbekiáltásokkal zavarták meg.

Justh Déván.

DÉVA, ápr. 18. Justh Gyula tegnap Dévára érkezett. A választók nagy lelkesedéssel fogadták. Justh beszédében hevesen támadta Tiszát.

Roosevelt pozsonyi fogadtatása.

POZSONY, ápr. 18. Rooseveltt, az amerikai Unia volt elnöke tegnap reggel érkezett Pozsonyba. A pályaudvaron összegyűlt nagy néptömeg lelkes óvációkban részesítette az illusztris vendéget. Roosevelttet Broly polgármester és Jankovich Marcell üdvözölte. A volt elnök válaszában kijelentette, hogy boldognak érzi magát, hogy a nagy történelmi múlttal bíró nemzet hazájába jöhetett. Ezután Roosevelt, a fia, Apponyi, valamint kísérete tagjaival automobilon Apponyi Albert eberhardi kastélyába hajtatott, ahol szűkebbkörű ebéd volt tiszteletére. A volt elnök elragadtatással nyilatkozott magyarországi fogadtatásáról, majd délután öt órakor Cseklészen át Budapestre utazott.

Roosevelt Budapestre érkezett.

BUDAPEST, ápr. 18. A nyugati pályaudvaron és környékén óriási embertömeg verődött össze lelkesült hurrá és éljen kiáltásokkal üdvözölve Rooseveltt. A miniszterelnök nevében Bárczy dr. miniszterelnöki titkár, majd a főváros részéről Bárczy dr. polgármester angol nyelven üdvözölte Rooseveltt. Az Unio volt elnöke válaszában hangsúlyozta, hogy világhírű utjában mindenütt szívesen fogadták, de becsületére mondhatja, hogy úgy sehol sem fogadták, mint Magyarországon. Angol beszédének a végén magyarul mondotta a következőket: „Budapestem még nem voltam, de azért megis tudok egy kicsit magyarul“. Rooseveltt ezután a Hungária szállodába hajtatott. Az elnök ma délután automobilon a várba hajtatott, ahol József főherceg és Héderváry miniszterelnök részére leadta névjegyet. A várból a képviselőházba hajtatott Rooseveltt, hol az interpalamentáris konferencia magyar csoportjának ülésén résztvett.

Léghajószerecsétlenség négy halottal.

ESCHWEGE, ápr. 18. A tegnapi délután Dusseldorfból elindult „Delitsch“ léghajót Reichsachsen felett viharlepte meg. Egy villámcsapás a léghajó burkát érte. A léghajóban ülő Luft Károly léghajós, Leuchtenring kereskedő a léghajószövetség tagja, Höcker és Grabner utasok szörnyet haltak.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM

Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 perc. —

Kifogástalan magyar s bécsi konyha.

Hamisítatlan borok. —:— Olcsó árak.

40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére

Pálmai István fogászati műtermét
Via Alessandrina I számú

Riva Szápary 2. sz Luppis

házba

(a tengerészeti hatósággal szemben) helyezte át.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett. Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitünő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos:

LIBERMANN IZSO

Telef. 11-49

VARIETÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio
(Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből
összeállított műsor.

Elsőrendű magyar énekesnők.

Kezdet: 9 órakor. Belépti díj 1 korona.

Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Villa Katti Abbazia

(Franz Jösefs Anlage) azonnal eladó. Bővebbet ugyanolt.

„OLLA“
Lebizonyíthatólag a legjobb higién. Gummi különlegesség „Olla“ Közp. Wien II, 297 Praterstr. 57.

„OLLA“ kapható minden gyógytárban és jobb drogériában. 2 évi jótállás.

VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.—

„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. Mindenütt kapható. Erd. árjegyzék ingyen.

Iscra Antal

Fiume Via Caserma
(casa Fumi)

elvállal mindennemű cimfestői és diszitó munkát.

SCHÖN I.

Szépség és hajápolási terme

Fiume, Via del Governo 2 II. emelet. Telef. 11-89.

A legújabb módszer szerinti arckéz-láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

